

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egyet” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fill. — Tanítóknak egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6–8 oldalon vasárnap. A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Székelyudvarhely város közönségéhez.

Székelyudvarhely, jan. 8.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter táviratot intézett Gotthárd János polgármesterhez. Táviratában az olaszországi katasztrófa szerencsétlenjei részére kér segílyt, támogatást. A távirat alapján a polgármester péntek délutánra a képviselőtestület egynehány tagját értekezletre hívta össze, amikor abban állapotot meg, hogy a szerencsétlenül jártak részére gyűjtést rendeznek.

Jól tudjuk, hogy társadalmunk nap-napután a legnagyobb mértékben igénybe van véve, s az önmegadóztatás terén, ennek daczára, mindig dicséretre méltó rekordot ért el, azonban letlégén az önmegadóztatás eleddig bármilyen sűrű is és bármilyen nagy mértékű is, a mostani elől kitérni nem lehet, nem szabad.

Hisz elszorult szívvel olvassuk azokat a rémületes híreket, amelyek a délolaszországi és szicíliai veszedelem színhelyéről kerülő uton érkeznek. A katasztrófa hevesebb és gyilkosabb minden előzőinél: ennyi emberélet pusztulása soha még nem hirdette a természet titokzatos erőinek romboló hatalmát. S ami megtétezheti az ember lelkének megdöbbenését, oly helyre tette kezét az enyészet, amelyet az évezredek hagyomány megszentelt és mindnyájunk szemében drága és féltett kincsek letéteményesének tartott. Pusztított embertömeget és rombadöntötte az ember legdicsőbb alkotásait.

Itália déli félszigete és Szicília az ókori műveltség legősibb két fészke. Ködbe vesző századokban itt kötöttek ki merész és vállalkozó görög hajósok ciprusi gerendáikkal, hogy kis hazájuk helyén új, nagyobb téresebb hazát találjanak.

És ez az istenáldotta földdarab megtartotta vonzóerejét és diadalmas szépségét a későbbi évszázadokban is, azonban amit a pazar természet oly malaszt bőséggel adott, azt nem adta ingyen. A Nápoly mellett füstölgő Vezuv, a szigeten égbenyuló Etna örökös komorsággal fenyegetik a vidám és gondtalan népet, hogy gondoljon a mindig készülő és mégis mindig váratlan halálra.

A minapi katasztrófa megoktatott bennünket, hogy a föld meglazult e paradicsomi tájkon, belsejében titokzatos és ellenséges erők forronganak, amelyekkel szemben az ember nyomorultán és tehetetlenül áll: és jussunk el bár a csillagokig az ismeretlen világokba fegyverzett szemünkkel és kíváncsi kutatásunkkal: erőtlén és meddő egész tudásunk, ha a felettünk álló hatalmak pusztító kedvvel reánk támadnak.

Ezer és ezer ember pusztult el a földrengéstől, amely hirtelen, orvul támadt a békés lakókra. Százazrek vesztették el hajlékukat, kevés ingóságukat. Megbizhatatlan lett maga a föld is, a melyre oly biztosan építünk, amelyet ingatlan vagyonunknak tekintünk és szeretünk. És a földrengés nyomán tüzvész támadt, hogy

falánk lángjaival fölfalja, amit megkimélt a zabolát vesztett föld.

A mily megalázó embervoltunkra a romok közt fosztogató zsebrák, épp oly vigasztaló és fölemelő a szívünkben támadó érzés, amely szánalommal, szeretettel és a segítség égő vágyával van tele. A halottak már elpihentek. Rajtuk a romboló természet elvégezte gyilkoló munkáját. Hogy haláluk korai volt és tragikus, megsiratjuk és fájó lélekkel gyászoljuk. De tette kész részvétünk mégis első sorban az élőké. Nincs a világnak oly része, amelyből ne emelkednék segítő kar a hontalanná, hajléktalanná lett áldozatokért. Talán szükségünk is van a történelem és a természet megrendítő katasztrófáira, hogy tunya közömbösségéből föléledjen szívünk és átérezze az egyetemes emberi nem örök szolidaritását...

Szent meggyőződésünk hogy Székelyudvarhely város társadalma abban a nemes versenytől, melyben a világ minden művelt társadalma vetélkedve veszi ki részét, nem marad ki és mély részvétének tanuságtételeképpen áldozni fog.

Mi készséggel fogadjuk, nyugtázzuk és illetékes helyre eljuttatjuk az adományokat.

A fuzió sürgetése és Udvarhelymegye.

Székelyudvarhely jan. 8.

Vármegyénk közönségéhez igen aktuális átirat érkezett Zemplénavármegye közönségétől. Szól pedig ez az átirat a koalícióban levő pártok egyesülésének sürgetéséről, melyre megyénket is fölhívja a kezdeményező vármegye.

Ezzel utja és szüksége nyílt annak, hogy a mi megyénk közvéleménye is nyilatkozzék a fuzió kérdésében. Az országos politika vezetői e kérdés megoldását a jövő alakítására nézve legfőbb fontosságúnak itélték, s ezáltal a fuzió létesítése nagyon közel jutott a megvalósuláshoz. Azonban az is megállapítható, hogy a fuzióból születendő új párt programjának kialakítása sok részletbe ütközik, s az új fordulat megteremtéséhez az illetékes körök is sok és természetes habozással nyulnak hozzá.

Hiszen tulajdonképpen arról van szó, hogy az a nagy, félelmetes és Magyarország közvéleményét folyton friss hullámvásban tartó ellenzéki hangulat, mely a függetlenségi párt eszményeit képezte, — az eszményekből bizonyos alkuvásokat tegyen a lehetőség irányában. Ez alkuvás pedig igen könnyen eltompíthatja azt az erkölcsi erőt, mely az ország ellenőrző és a függetlenségi eseményekért rajongó közvéleményét az egyes kormányok olyan hátvédővé tette, hogy erre hivatkozva, bizonyos fokozatokat tudtak elérni a nemzeti követelések kivívásában. Tehát egy olyan ellenzék megszűnéséről van szó, mely a maga vágyaival, a magyar nép legbensőbb érzelmeiből tömörült erejével a kormányzati lehetőségek folytonos kiszélesbítését tudta kikényszeríteni.

Ilyen hatalmas erkölcsi erőnek, nemzedékeken keresztül megszokott és beidegzett ellenzéki

hangulatnak egyszerre való elmúlása a magyar társadalom viszonyainak olyan átalakulására vezethet, melyben a nemzeti eszmények iránti közöny támad, s kozmopolitikus és destruktív irányok vesznek erőt a közéletben. Ez irányok csirái már most is jelentkeznek, s ha nemzeti büszkeségeinket és vágyainkat helyrehozhatlan csalódások érik, akkor azok a csirák a mi kétségbeesésünk miatt gondozatlanul hagyott népszellemet tele fogják nőni. Nem kell látnokság hozzá, hogy ezt megérezzék mindenütt, ahol az ország sorsán gondolkoznak. És így nem is csoda, ha a fuzió létesítésében még bizonyos habozás mutatkozik.

De éppen ezért szükséges, hogy ne csak az országos politika kohóiban forrjanak a fuzióról való vélemények, hanem a vidékek is hallhassák szavukat ebben a kérdésben. Az olyan tiszta magyar vidékek szava pedig, mint amilyen a miénk is, kétszeres sullyal és fontossággal gyarapíthatja az országos közvélemény kialakítását. Ilyen közvélemény bátorítása mellett aztán a vezéreknek is kevesebb lelkiküzdelembe kerül, ha az új fordulatok megteremtéséhez elhatározó lépést tesznek.

Mert a mi szavunk is ehhez a fordulathoz, a fuzió létesítéséhez csak bátorító lehet. De persze az előbb mondottakból következik, hogy bátorító szavunkhoz kívánatokat is fűzünk, s ezeket olyan feltételeknek tartjuk, melyek teljesítése nélkül az új kormányzó pártnak lehetetlen lesz megélnie. Hiszen ha ez az új párt csak úgy jöhetne létre, hogy a nemzeti függetlenség és önállóság leglényegesebb követeléseit feláldozza, akkor egyuttal minden gyökérzetét is elszakítaná, mely őt a nemzetnek eddig kiképzett hangulatához, vágyaihoz és eszményeihez hozzafűzve. Ezt az elszakadást pedig erőszakolással, hatalmi tények mesterkedésével visszacsinálni nem lehet, hanem csak még jobban elmérgesíteni. Az általános és helyrehozhatatlan csalódáson kívül tehát az új kormányzó párt a maga halálos betegségét is megteremté, ha a programjának gerinczét nem abból a követelményekből veszi, melyekért a nemzet közvéleménye a függetlenségi pártnak többséget adott.

Hangoztatjuk ennél fogva, hogy új, egységes irányu kormányzó párt létesítésére szükség van, mert a mostani pártszövetség kormányzása rendszertelenségekre és bizonytalanságra vezet. A szövetségben levő pártok elveik érvényesítése helyett bizonyos tétlenségben kell, hogy legyenek, s ez sok jótékony cselekvő erőt von el az ország érdekétől. Ideiglenesen ki lehet ezt bírni, de mikor az ország társadalmi viszonyait belülről is, kívülről is lappangó válságok fenyegetik: akkor csak egy rendszeresen, egységesen működő párt kormányozhat, mely a szükséges nemzetfenntartó erőket összetartsa és szervezze.

Ámde a nemzetfenntartó erők összetartása és szervezése csak olyan hagyományok alapján történhetik, melyek a magyar közvéleményt már össze tudták gyűjteni. És tagadhatatlan dolog, hogy e hagyományok letéteményese a független-

ségi párt volt, mely az önálló gazdasági és politikai berendezkedés követelményeivel tartotta ében a nemzet öntudatát. Mindent és egyszerre ezekből a követelményekből se lehet megvalósítani, de alkalmazkodással ki lehet tűzni azon lehetőségek idejét, mikor sorra kell kerülnie a megvalósításnak. Csak az a fő, hogy az alkalmazkodás elve csupán eszközként álljon a függetlenségi elvek célja mellett. És az új kormányzó párt programjában az alkotmánypárt alkalmazkodó irányának úgy kell elvegyülnie a függetlenségi párt előretörő irányával, hogy ez utóbbi határozott tulsúlyban legyen. Ha szabad számokkal kifejezni, hát az új pártprogram tartalmát csak akkor tarthatjuk szerencsésnek, ha ebben a függetlenségi vágyak $\frac{3}{4}$ résszel szerepelnek, s a mérséklő és lassító elvek csak $\frac{1}{4}$ résszel hatnak. Csak ilyen arányú vegyülés hozhatja meg a nemzet természetes fejlődését.

Hogy ilyképpen alakuljon ki a fuzió, az a mi kívánatunk. Akkor a nemzet vágyait, büszkeségeit, külön fejlődésre való nagyratörését nem éri csalódás. Akkor a magyar közvélemény egyetemessége ad erőt az új kormányzó pártnak. Akkor az olyan tősgyökeres magyar vidékeken is, mint a miénk, — új és lelkesült munkája kezdődik a nemzeti előhaladásnak, s nem lesz köztünk kétségbeesés, mely a népszellemet a közöny és idegen érzés martalékául hagyja.

BELFÖLD.

Az új lakbérosztályozás.

Székelyudvarhely város állami és megyei hivatalnokai közt is hasonló mozgalom indult meg az új lakbérosztályozás ellen, mint az ország sok más városában. Ismeretes, hogy annak idején a közigazgatási bizottság fölterjesztést intézett ebben az ügyben, s fölterjesztésében kérte, hogy Székelyudvarhely a budapesti új lakbérék 70, vagy 80%-nak megfelelő osztályba soroztassék. A pénzügyminiszteriumban azonban úgy döntöttek, hogy Székelyudvarhelyt a 60%-os helyre sorozták, mi itt nálunk annál különösebb feltűnést keltett, mert egyidejűleg a kevésbé fejlett Csikszereda megkapta a 70%-ot. Értethető dolog, hogy emiatt hivatalnokaink között egy-

szerre fölbredt az elégedetlenség, s ez megnyilatkozást és orvoslást keres valamely formában.

A mozgalom tehát még a kezdet stádiumában áll, de éppen ezért alkalmasnak találjuk, hogy bizonyos irányt mutassunk, mely felé a mozgalmat célszerűen lehetne vezetni. Tudvalevő dolog, hogy a pénzügyminisztérium egy nagyon is kétes sikerű föltevés szerint végezte az új lakbérosztályozást. Azt az elvet állította fel ugyanis, hogy a fizetett lakberek átlaga szerint megállapítja, vajon a három szobás tisztviselői lakások mennyibe kerülnek, s ez átlag alapján osztja ki a IX. fizetési osztályu tisztviselők új lakbéréit és e lakbérnek megfelelőleg emeli, vagy csökkenti a többi osztályokét is.

Ez a módszer pedig azért helytelen, mert egyáltalán nem ad az illető város, vagy helység lakbérviszonyairól igaz képet. A lakbérvallomások, melyeket e módszer alkalmazásánál alapul vettek, — legtöbb helyen és így nálunk is nem megbízhatók; van azokban mindenütt eltitkolás, mit a lakó a házigazdával való kényelmes viszony fenntartásáért maga is aláír. Már most az ilyen eltitkolt bérfölslegek mind kimaradnak az átlagszámításból, s így természetesen nem adhatják az igazi lakbérátlagot. Ehhez járul aztán, hogy tisztviselői lakásnak veszik az átlagszámításnál az olyan lakást is, melyben a tisztviselő ott lakik ugyan, de csak kényszerűségből. Nálunk pedig a legtöbb háromszobás lakás ilyen, amit igazság szerint tisztviselői lakásnak venni nem lehet, de azért az utánuk járó béreket az igazi átlagbérek lenyomására odaszámítják.

Az itteni mozgalomnak tehát oda kellene irányulnia, hogy a pénzügyminisztérium más tárgyi alapokat válasszon a lakbérosztályok megállapításánál. Ne a lakbérjövendelmi vallomások, s ne a válogatatanul kimutatott háromszobás lakások bérátlaga szerint sorozza valamely osztályba az egyes helységeket, hanem aszerint, hogy mennyi olyan háromszobás lakás van, amely tökéletesen alkalmas és mennyi csak ezeknek az átlagbére, amit maguk az érdekelt lakók külön bevallanak. Így bizonyosan kimutatható, hogy Székelyudvarhelyen is csak a 70—80%-os lakbér a megfelelő, s ily értelemben az osztályozás revideálását jogosan igényelhetik a tisztviselők.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, jan. 8.

A magyar politikai közélet érdeklődését teljesen a bankügy és a katonai kérdésekben várható reformok foglalják most le. Lesz-e és minő eredménye kormányunk wieni tárgyalása-

inak. Létrejön-e a fuzió vagy sem? Ezek a domináló kérdések most. A feleletet legközelebbi jövő van hivatva meghozni. A kormányhoz közel álló körök állítása szerint a megoldásra váró feladatok nehézségeit csak a párt-egyesülés győzheti le, de az új alakulás nehézségei még igen nagyok, főleg a bankkérdés dolgában igen élesek még az ellentétek. Főleg ezen kérdésnek az előtérbe állítása nehezíti a kibontakozást.

A katonai kérdések dolgában szinten nem kisebb mértékben nagyok még az akadályok, amiket a kormány csak akkor vél legyőzhetőnek, ha egységes, erős többség akarására és megbízhatóságára támaszkodhatik.

Mind a bankügy, mint pedig a katonai kérdések az ugynevezett kényes kérdések közé tartoznak, annál is inkább, mert mindkét ügy a nemzeti aspirációk körébe vág és nemzeti megerősődéssel jár. Ez pedig annyit jelent, hogy nem kedves Ausztriának. És ha csakugyan az osztrák császári és kormányhatalom ennek dacára sem törné le és valamely reformra hajlandóságot is mutatna, akkor azt is jelentené ez az engedékenység, hogy Ausztria valamely veszedelem előtt áll, melynek elhárításához a magyar nemzet odaadó rokonszenvére van szüksége.

Hogyan is várhatnók azt az osztráktól, hogy akár pénzügyi, akár katonai kérdésekben kedvezzen Magyarországnak? Azt ugyan sohasem tette. Nem kell a régmúlt századokat idézni fel, amikor Ausztria könybe és vérbe fulasztott minden nemzeti törekvést, csupán Chlopy-ig kell visszamenni. Vagy ami még azon is innen van; a darabont korszakig. Szinte csodával határos tehát, ha most egyszerre, az illetékes körök beismerik azt, hogy a magyar nemzetnek is vannak jogos aspirációi.

Mi ugyan kételkedve fogadunk minden méltányosságot, amelynek híre Bécsből érkezik. Tímes Danaos...! Ha ad valamit az osztrák, annak szörnyű nagy ára lesz. Sőt ha még nagy áron vásároljuk meg, akkor sem bizonyos, hogy nem veszi-e vissza.

Mégis azt hirdetik, hogy a bankkérdésben igen méltányos megegyezés készül létrejönni a két kormány között. Hirdetik azt is, hogy a katonai kérdésekben a király ma már nem ragaszkodik olyan mereven a régi és tarthatatlan állapotokhoz. Meglehetünk azonban előre is győződve, hogy minden engedmény és minden kedvezmény csak a látszatával fog birni annak,

Csaba a magyaroknál.*

Irtá: Fülöp Áron.

— Jó Csaba királlyal az ötszáz vitézek Kur vize partjára el-megérkezének.
Ott sátrakat vertek s az Egek Urának,
Nagy Hadur-Istennek lovat áldozának.
Aztán száz leventét a hunok királya
Követségbe küldött a magyar tanyára,
Kik és honnan jönnek, a czéljuk mi volna,
A magyar vezérnek adjanak hírt róla.

Álmélkodva hallja magyarok vezére,
A messzi nyugatról ki az ő vendége.
S felölté magára párducz-kacagányát,
Övedzé derékra drágaköves kardját;
Végtatott nyomába száz legszebb lovagja,
Királyi vendégét hogy méltón fogadja.
S jó Csaba királyhoz mikor oda ére:
Szótlatlan borultak egymás kebelére.

— A magyar szálláson nagy áldomást ülnek.
Ezen a szálláson beh rég volt ily ünnep,
Mikor összeültek testvér-áldomásra
S kupát üritgettek az apák egymásra,
Ha bú volt, — a búért, ha öröm, — örömben,
De bajban, vigságban mindenkor közösen!
Rég volt, mikor a hún a magyart ölelte
S húné volt a magyar egész szive-lelke.

Lám a futó idő visszafordul önként,
Ujra megismétli, mi a múltban történt.
Ma is a magyar s hún, akár a dédapja,
Oly kupát üritget, azt a tánczot rakja.
Amott koczingatnak, itt ölelik egymást,
Ott körbe bokáznak, kezet kézbe fogvást,
Ez örömben sir, az vig nótát huzat
S nincsen pihenése a hegedűhúrnak.

Vigad a magyar s hún, — de nem vigad velük
Gondörző királyuk, gondülő vezérük.

* Mutatvány „Csaba” költői elbeszélés tizedik énekéből. Megrendelhető lapunk kiadóhivatala után. Ára 2 korona.

Az idők folyása tette intí őket,
Ma is tanács-szerbe hívták a főföket.
S megszólala ottan a húnok királya:
... Visszaemlékszik mind e világ apámra!
Retteg a nevéből örökkön-örökre —
De haj, — már a Tisza hömpölyög fölötte! . . .

Az Ural, a Rajna ösmerte egyképen,
Vala győzedelmes mindenféle néven,
A hány trón — előtte megdült valamennyi
S porba zuhantak a világ fejedelmi;
Diadalmas híre a földet betölté —
Mihaszna, — ha kardja nem villog már többé:
A netádi sikon elveszett a népe,
Napja lehanyatlott az örökös éjbe! . . .

A roppant seregből, mely a földet rázta,
Atilla népéből más se' maradt hátra,
Csak én, — az apának halovány árnyéka, —
S Hargita tövében marok ivadéka!
Halban gazdag folyók, aranytermő béczekek,
Vaddal teli erdők, dus róna-vidékek,
Miket kardja szerzett húnok vére árán,
Ma gézengúz szolgák kezei közt zsákmány! . . .

Oh, érzem. — jaj, érzem, megfordult sirjába,
Könnyet ejtve nézet utolsó fiára,
Ki gyöngé, hogy győztes viadalra keljen
Tizenötézerrel egy félvilág ellen!
Birodalma romját könnyet ejtve nézte,
Hogy hiába való volt diadalmas élte,
Országi megdőlte, kóhalom a vára
S marok húnja bujkál a világ csufjára.

Mefordult sirjában s nyughatatlan lelke,
Szelleme alakja álmomat meglepte.
Szóla biztatólag, mondá parancsolva:
Ne heverj itt tétlen, tépelődő gondba!
Bár ember, vagy ördög hatalmuuk megdönté,
Ne csüggedj, — Hunnia élni fog örökké!
A míg a föld, — föld lesz, míg az égen nap jár:
Attila országa idegenre nem száll!

. . . Két levente fia vala szép Enéhnek,
Mindketten erősek, dalia vitézek;

S hogy felnövekedtek, — anyjuk szeme fénye, —
Együtt tévelyedtek a Kur mezejére,
Hová csoda-szarvas incselkedve ágalt.
S bárha az egy testvér kettős ágat hajta,
Az a két külön ág, bármiféle baj volt,
Egymás mellett állott, egymás fölé hajlott.

S hogy az őshazában tu'-megszaporodtak,
Egyik ment keletnek, másik ment nyugotnak:
Véren adott esküt, fogadalmat tettek,
Ha elválnak is, ám mindig egyek lesznek!
Takarja bár őket bármi kü ön égal,
Egyik baja-buja közös a máséval;
Hún s magyar országa, — bár külön szörözték,
A fiaiknak is közös szent örökség!

Menj fiam, Keletre, — menj a Kur vizéig
S mond meg a magyarnak, ezt üzenem nékik:
Kárpátok vidéki, Duna-Tisza tájak
Örökök a hűntől rátok maradának!
Ha nem csorbult még ki kardjaitok éle,
Ha nem fajult még el apáitok vére,
Ha Hunor s Magyarnak szent a fogadalma:
Jertek, — reátok vár Etel' birodalma!

— Főfő magyaroknak tűzbe borult arca,
A magyar vezérnek megvillana kardja,
Kirántá, suhintá föl a magas égre
S esküttevő szóval így folya beszéde:
Tisztelet adassék Néked, hún királynak!
Szent az üzenetje nagyhirű Apádnak!
Vállaljuk, — beváltjuk időtlen időkig,
Mit véren fogadtak mi dicső elődink!

Hadak ura, Isten, fön a magas Égben
Kegyelmed irántunk olyan igaz legyen.
Ugy egyengedj jóra minden tervünk, tettünk,
Apáink nevére milyen méltók lettünk!
Ugy segélj, — segíts meg, Benned bizva kérünk,
Mindem harcainkban úgy légy a vezérünk!
Kiválasztott néped úgy vezesd útjára! . . .
— Szóla s vérét ontá az eskü-kupába.

Az áldozat-escü felszállott az égre,
Honnán Hadur-Isten mindent hallva néz le.

mintha csakugyan az által a nemzet előnyökhöz jutna és az csakugyan a nemzet érdekeit szolgálná. A osztrák kormány, ha nem is ért egyébbhezde a politikai szemfényvesztés mestersege. A magyar kormány pedig, ha átlát is a szitán, de a békesség kedvéért szívesen veszi készpénznek az osztrák ígéretet, mert arról van meggyőződve — talán nem is alaptalanul — hogy békés uton eredményesebben szolgálhatja a nemzet ügyét.

De, hogy eredmény ezen uton csakugyan lesz-e, az olyan kérdés, amelyre nehéz a felelet a csalódások hosszú sorozata után. Még nem került napfényre semmiféle biztos megállapodás a bank és katonaiügyi kérdésekben.

*

Minden komoly magyar politikus aggodó figyelemmel kíséri most a külpolitika kuszó eseményeit, azzal a szorongó sejtelemmel, hogy ezek erős hatással lehetnek Magyarország közeli jövőjére. Ami forr a balkánon, a lábunk alatt, az egy nagyszabású nemzetiségi nekirugaszkodás csiréit rejtheti magában, az angol német hegemóniális versengés pedig a monarchia egész európai állására változást hozhat. Óriási kiszámíthatatlan baja az a magyar politikának, hogy kifelé mindenek érzékei és az ország sorsát csupán a benn, közjogi szörszálhasogatásokkal akarják elintézni. Pedig világos, hogy nemcsak az ország európai helyzetére vannak rendkívüli befolyással a külpolitika alakulatai, hanem a külpolitika éppen időszerű eseményei Magyarországon legbensőbb viszonyaira is módosítóan hatnak.

Ma már kétségtelen adatok igazolják, hogy a nagyszerb propaganda, a délszláv és a pánszláv őrvjögések felrobbant tüzeit egyszerre, egy kéz szította lángra: Anglia, melynek az a célja, hogy Ausztria—Magyarországot elszakítsa a hármasszövetségtől s aztán megtörhesse a bokrosodó germán világhatalmat. Tehát bennünket közelről érdekel a játék, melyben nagy téttel szerepelünk. Itt a monarchia bőrére, talán egzisztenciájának rovására akarnak hatalmat dönteni és hatalmat fejleszteni. Mi lesz ennek a vége, ez a kérdéses. De az bizonyos — hogy a felszított nemzetiségi tüzek magasan lobognak és ha nem leszünk elég erősek, erélyesek, sovénnek, magyarok — fejünkre gyújthatják a háztetőt. A veszély sokkal nagyobb, mintsem hihető, bár egy fenyegető rémnek, a nagyszerb hobortnak az annexió egyelőre a nyakára hágott, de azért a parazsa nem aludt ki a hammu alatt.

Látlak, édes népem, — rebege magába' —
S utadra bocsátlak, — Végzetem u'jára,
Nemes céljaidban ott leszek melletted;
Mostani tanácsom, ha el nem felejtéd:
Megjutalmazlak, — de szigorúan ítéllek,
S ha szót nem fogadnál, én is felednék!

— Bizzál a karodban, — de ne bizakodj el;
Mérsékeltlen bánj a heje-huja kedvvel:
Idegent ne nézz le, egyik a másért érsd meg;
S ne hidd, hogy van ingyen áldása az Égeak!
— Szóla Hadur Isten s fönn a magas égen
Üstökös jelent meg csodálatos fényben,
Lobogott kéréje nyugati irányba
S csattogott alatta fehér Turul szárnya.

— Kur vize partjának változik a képe,
Útra készülődik a magyarok népe.
Mi béke időben már szinte szokatlan,
A hadi nép fárad fegyvergyakorlatban;
Férfiak tövestül czölöpöket törnek,
Sűrög az asszony-nép, sátrakat göngyölget;
Üresedik ott künn a puszták karáma,
Leges a ménes már nyugati irányba.

— Forrás töve mellett áldozat-tűz ége,
Füstje egyenesen szállott föl az égre.
Táptos időnéző borult az oltárra,
Messzi jövendőknék utait vizsgálva.
— S hogy már a magyar nép útra készen áll,
Sejtelmes lélekkel a húnok királya
Magához hívatta magyarok vezérét
S vérebagyott ajkkal így mondá beszédét:

Fáradt lelkem sugja, suttogását értem,
Hogy földi utamnak határához értem;
Ózeim árnyéki szinte hírdő adják
S hal'om Hadur-Isten hívogató hangját.
Megnyugszom. Legalább hún-magyar bölcsője
Fogad kőbelére örök pihenőre.
Menjetelek nélkülem, — áldalak megáldlak
S gondjaira bizlak a Turul madárnak . . .

Jó Csaba király s a magyarok vezére
Búcsúzva borultak egymás kőbelére.

Ez ma az ország helyzete, beállítva az európai politika kereteibe. Így festi ezt Andrassy Gyula gróf belügyminiszter is egy megjelent cikkében. Arra a következtetésre jut, hogy: „Ma nemzeti létünk forog kockán, hatalmi állásunk megóvása ma elsőrangú magyar érdek. Harczképességünk minden fogvatékoságáért keservesen bünhödhethénk.“

Tehát meg kell erősíteni a hadsereget, írja Andrassy mélyen szántó cikkében, — melyből kiemeljük a következő részt:

„Oldjuk meg lehetőleg gyorsan a katonai-kérdést az ellentétes álláspontok méltányos kiegyenlítése alapján. Amit adunk a hadseregnek, azt magunknak is adjuk, — mert a hadsereg legszentebb javaink öre, s ha harczba száll, olyan érdekekért fog küzdeni, amelyekért minden magyar ember kész életét és vagyonát áldozni. Ami pedig a hadseregben a magyarnak van javára, az a hadseregnek is hasznára válik, mert a magyar hazafiság a hadseregnek egyik főereje. A nemzettel és a magyar törvényhozással való harmónia a hadsereg életerős fejlődésének sine qua non-ja!“

„Ami pedig a hadseregben a magyarnak van javára . . . írja Andrassy, az a pont, ami körül a dolog forog. Hogy mi kell a hadseregnek, azt mi tudjuk és méltányoljuk. Ismerjük el és méltányoljuk viszont azt, ami minket megillet.“

HIREK.

Székelyudvarhely, jan. 10.

Az agyagfalvi emlék érdekében.

Az agyagfalvi székelyemlék végrehajtóbizottsága a székelyföldi takarékpénztárakhoz, hitelszövetkezetekhez a következő felhívást intézte:

Tekintetes Igazgatóság! Immár 8 éve, hogy gyűjtünk az „Agyagfalvi székelyemlék“ felállítására; azért még mindig nagy összeg hiánya állja útját annak, hogy székelyszivünk hő vágyát megvalósíthassuk.

Ha büszkék vagyunk székely voltunkra, ha a mult dicső emlékeinek adózni akarunk: akkor önmagunk erejéből kell, hogy a régi székelység templomában — az agyagfalvi réten — a kegyelet oltárát fölemeljük.

Azért — kizárólag — csak a székelyföldi takarékpénztárakhoz és hitelszövetkezetekhez fordulunk kérő szavunkkal.

Aztán a hadi kürt hangosan megszólal,
Fölveri a népet távol riadóval
S indul ki-ki rendjén, lassan a gyalogja,
A lovas, az íjjász előre robovga;
Nagy porfelhőt ver föl fekete uszályuk — —
— Könnybe borult szemmel néz Csaba utánuk.

— Ők mennek, — ha én is, haj, velük mehetnék,
Nem tartana vissza erőtlen öregség!
— Sőhajta, Ibolya vállára borulva, —
Hej, ha régi kardom forgathatnám újra!
Duna Tisza táját láthatnám még egyszer,
Fölé borulhatnék fü-szeretettel!
Éles anyám sirján ejthetnék egy könnyet — —
Fölöttem a hant is könnyebb lenne, — könnyebb . . .

Menjetelek vitézim, szép dalia népem,
Vén Csaba királynak áldása kíséren
A négy folyam habja amíg ki nem szárad,
Hármas hegy sziklái valaméddig állnak:
Birjad azt a földet örökös örökbe,
Szerencséd csillagja öröködjék fölötte!
Messzire ragyogjon fegyvereid fénye,
Soha se apadjon neved dicsősége . . .

Szólt, — megsuklott hangja s fejét hátra ejtve
Magyarjai után elszállott a lelke.
Felszállott a lelke a csillagos égre,
Hadak-utján álló húnok seregébe.
Örmriadástól hangos lett a mennybolt,
Az a roppant tábor, mely valaha lenn volt,
Fegyverben köszönté s csatarendbe állva
Biztatóan tekintte magyarok útjára.

— Haj, hány század tünt le fagyva könnybe, vérbe,
Viharos időknék mennyi nemzedéke,
Hogy pár csepp örömnék és tengerayi bunak
Fönn a Hadik útján tanui a húnok!
De, ha nagy baj érné a négy folyam partját,
A testvéri fegyvert ma is készen tartják,
Jó Csaba Királynak megvillan a kardja
S szebb jövendő virrad a szegény magyarra! . . .

Székelymultunk és székelyvoltunk iránti mély-séges szeretettel eltelve kérjük a Tekintetes Igazgatóságot, hogy az „1908. évi jótékonyági alaphól“ az „Agyagfalvi székelyemlék“ javára juttatni kegyeskedjék! A megszavazott összeget pedig kérjük Ferenczi János pénztárnok nevére Székelyudvarhelyre küldeni.

Székely testvéri szeretettel maradtunk Solymossy Endre végrehajtóbizottsági elnök. Ferenczi János végrehajtóbizott. pénztárnok. Becsek Aladár végrehajtóbizott. jegyző.

A Gyurkovics leányok.

— Mükedvelők előadása a szegénysorsu üdöbetegek szanatoriuma javára. —

Székelyudvarhely város társadalma megértette a célt, melyet rendezőség és mükedvelők maguk elé tűztek, s a tegnapi est páratlan erkölcsi és anyagi sikerrel zajlott le, megdönthetetlen bizonyosságot téve közönségünk áldozatkészségéről, nemos ügyök iránt való spontán lelkesedéséről.

És e város társadalmá ezzel olyan köteleességet teljesített, melynek elmulasztása kétszeresen esett volna számításba. Ugyanis, amíg az ország minden városa kivette részét a Szanatorium javára rendezett gyűjtésből, addig Székelyudvarhely közönsége attól távol maradt. A József főherceg szanatorium egyesület ezt látva, Bodolla Gábornét kérte föl, hogy módját találja annak, miszerint alkalom nyujtassék e város társadalmának, akár a Szanatorium-egyesület megalakításával, akár egy mulatság rendezésével, arra, hogy filléreivel hozzájáruljon a szent célhoz: küzdeni korunk legnagyobb betegsége, a tüdővész ellen.

A központ felhívása társadalmunk körében viszhangra talált s Bodolla Gáborné elnöklete mellett megalakult rendezőbizottságnak nem volt nehéz a megállapodás abban, hogy a szanatorium érdekei előmozdítására mükedvelői előadást rendezzen, — mint az est prologja mondja — paradoxként, tánczczal összekötve, jókedvvel telítve. A rendezőelnök, közremüködők fáradságát misem jutalmazhatta volna jobban, mint az a fényes siker, mely nyomon követte az ók jólelkük, szíves készségük munkáját.

Megjelent az estén társadalmunk középosztálya, polgársága, kik mind siettek lerakni filléereiket az áldozat oltárán s így támogatni a rendezők, mükedvelők igyekezetét, s közvetve a Szanatorium-egyesület emberföltötti munkájában. Soha még olyan tolongás belépti-jegyért, olyan általános érdeklődés mükedvelői előadás iránt nem volt, mint ez alkalommal, s a távolmaradottak csak azért maradtak távol, mivel — sajnos — a terem kicsiny volt.

Nyolcz óra alig mult el, amidőn a függöny elé lépett Hartmann János tanár és a következő hangulatos, szép prologban fejtette meg, amiért összejött a diszes közönség:

Mélyen tisztelt Hallgatóság!

Prolókképen az üdvözet és hála szavát hozom mindannyiuknak azok nevében, akiknek betegsége gyógyítására e jótékony előadás gondolata megszületett.

Ugy érzem, hogy e pillanatban az egész Hallgatóság szíve egy közös érzésbe forr: a részvétbe, — s ez érzélem termőföldjéből mint megannyi ezerjófű, csirázik ki a jótékony-ság ténye. Mintha száz és száz kicsi harang zendülne össze egy végtelen, zugó harmóniába, úgy hallszik e teremben összhangzó dobogása a sok szívnek: Székelyudvarhely városa nagy szívének.

Halottakért a könny gyémántját bányászta ki már ez ősember fájdalma is szíve tárnáiból. Élők kedvét aranszálaival a szeretet fonja át. De e két tábor: az élők és halottak közt ott imbolg halálraszánt útján a kórosak, betegek satnya serege. A huszadik század dicsősége, hogy meglátta a haldoklók siró csapatát, rengő naszadjukat az Élet felé vezényli s a jótékony-ság szervezett egyesületeit küldi ki mentőknek.

Ilyen életmentő — mélyen t. Hallgatóság — a József Kir. Herczeg Szanatorium Egyesület is, mely korunk legnagyobb betegsége, a tüdővész ellen küzd s az alföldi (gyulai) József-Szanatorium létesítése után az ország egyéb részeiben is gyógyítóházakat állít fel. A magyar közönség jótékony-sága a mesébéli fához hasonlatosan, ha gyümölcsseitől egyik nap megfosztva is, virradatra tele ággal kínálja új termését. E tudat biztasson a reménnyel, hogy e város közönségének részvéte is lebetővé fogja tenni a székelyudvarhelyi szanatoriumi bizottság megalakítását.

Megmozdult az egész ország. Holnap, január 10 én Budapesten Herczeg Ferenc mond beszédet a tüdőbetegekért; ma itt Herczeg darabja beszél értök Önökhöz. Csitri lánykák, fejlett virágok s kedves, jó fiuk komédiáznak itt benn, hogy künn a tragédiák száma csökkenjen. Az élet tele van paradoxonnal s így önkéntelenül kínálkozik az ohajtás, hogy vigadásunk, kedvünk, kacagásunk száritsa fel minél többször a szenvedés könnyeit! — Még egyszer köszönet szives részvétőkért.

És ezzel kezdetét vette az előadás, Herczeg Ferenc *Gyurkovics leányok* vígjátéka, mely kezdve az első pillanattól mindvégig lekötötte a közönség figyelmét, érdeklődését, kiérdemelte tetszését, melylyel aztán nem is maradt adós. A *Gyurkovicsné* szerepében *Szemlér* Ferencné, közvetlenségével, temperamentumos, művészi izlésű játékaival elragadóan kedves volt, természetességével, jóízű humorával minden megjelenésével jókedvet hozott magával.

A lányok sorozatát *Horváth* Lili vezette be, kinek Katinkája finom vonásokkal volt megrajzolva, s szerepének minden momentuma kedves, élénken színes volt. Sárit *Félegyházy* Mariska játszotta közvetlenséggel, megnyerően. Ella szerepe *Tamás* Annuskánál volt, ki készséggel felelt meg a rábizottaknak. Miczi farsztó szerepét *Lányi* Ibolyka játszotta. Szép szerepének minden részletét érvényre emelte; játékaának könnyedsége feledtette, hogy az egész darab sulya jórészt ő reá nehezedik. Nagy szeretettel, igyekezettel hangulatosan játszotta végig a nehéz, de szép szerepet. Terka *Kovács* Margit, Liza *Amberboy* Annuska, Klári *Dollny* Etus volt; minden megjelenésükkel napsugárt, derüt hoztak a színre.

Horkai *Dobó* Zoltán volt. A megtettesült jó kedv, könnyedség, közvetlenség áradt szerepének minden egyes momentumából. *Szöllösi* Ödön, mint Radványi, bensőségteljes, meleg játékaival nyert osztatlan tetszést. *Nagy* Elemér két szerepet is játszott (Gida, Semessei) s mind két szerepében, minden egyes megjelenésével derüt, jókedvet hozott a színre, s közönség körébe. *Lányi* Imre mint Sándorffy igen jó volt, ugyszintén helyesen játszott *Barthos* Pal is Kemény Tóni szerepében. Külön dicséret illeti még *Kónya* Jancsít, ki kész volt a darab cigányprimás szerepét vállalni s annak jól meg is felelni.

És most azzal végezzük, mivel kezdenünk kellett volna. A közönség osztatlan köszönetét és elismerését tolmácsoljuk *Bodolla* Gábornénak, ki a rendező-elnöki farsztó teendőket a legnagyobb buzgalommal, odaadással, jókedvvel teljesítette. Ugyszintén teljes elismerés illeti *Hartmann* János főreáliskolai tanárt, ki a darab rendezését végezte. Hogy milyen eredménnyel azt a sikere megmutatta. A szélsőségek tarka-barka színeitől káprázott a nézők szeme, s a jókedvnek egyforma verőfénye áradt szét színpadon és ez tükröződött a közönségen. Ugy a rendezőség, mint a műkedvelők a fényes sikerben találják legszébb jutalmukat.

Szabóiparosok tanfolyama.

Folyó hó 5-én d. e. 10 órakor kezdődött meg a szabóiparosok részére rendezett szabászati továbbképző tanfolyam, mely célra 570 korona segélyt engedélyezett a kereskedelmi miniszter.

Szabóiparosaink közül 24-en vesznek részt a három hétig tartó tanfolyamon. Köszönet és hála a kereskedelmi miniszter gondoskodásáért; dicséret és elismerés szabóiparosainknak, hogy oly szép számmal vesznek a tanfolyamon részt.

Részvételükkel biznyságot tesznek arról, hogy szakítottak azzal a maradisággal: „hogy én már tanulni eleget, nekem nincs több szükségem a tanulásra!” Sok és nehéz keserősége volt s van ma is ebből magyar iparosainknak!

Eltekintve attól a gondtalan magyar iparrontástól, hogy soknak semmi sem jó a mi hazai ipartermék; valljuk be őszintén iparosaink sem tették meg mindazt, mit a folyton fejlődő izlés, kíváncsi elvárta tőlük. Ennek aztán az lett a kifolyása, hogy igen sokan még azok is idegenbe adták pénzüket, kiknek a lelkében élt a hazai iparoktatás.

Igy történhetett meg, hogy Székelyudvarhelyen sűrűn fordultak meg és fordulnak meg a nagyszabéni, budapesti és bécsi szabók vigécei! Évenként több ezer koronát vittek el csak a mi szabóiparosaink elől. Erőss a reménységem, hogy ezután ez nem fog így lenni. Nem különösen akkor, ha ezek a tanfolyamok évről-évre megismétlődnek; ha kereskedőink is saját hasznukra megfelelő kelméket tartanak; ha fogyasztó közönségünk is rá gondol arra, hogy örökre

elveszett ránk nézve az a pénz, mit Bécsbe küldöttek. Legfőlegb mint kölcsönpénz ha vissza jön a jó kamatért!

Legközelebb még a kereskedőknek, a csizmadáknak és a háziiparos kőfaragóknak lesz továbbképző tanfolyamuk.

A folytonos tanulás, a folytonos haladás a boldogulásnak legfőbb eszköze! A tétlen elégedetlenség; a nagyhangú követelődzés, mind nem érnek semmit. Épen ezért előre székely iparosok a tanulás útján! A tanulásból kár, visszamaradás, még soha senkire sem következett.

Hargita Nándor.

A boszniai katonák megajándékozása.

— A hadtestparancsnokság köszönete. —

A nagyszabéni hadtestparancsnokságtól a következő megkeresést kaptuk.

Miként a Monarchia egyéb részeiben, ugy a 12. hadtestparancsnokság területén is az összes körök részesevésével karácsonyi ajándékokat a határszéli tartományokban, de különösen Bosznia, Hercegovina és Déldalmátországokban elhelyezett katonáink számára nagy mérvű gyűjtések rendezettek.

Mindennemű rendezések és gyűjtések e célra — támogatva magas egyházi méltóságok és hivatalok, municzipiumok, városi és községi előljáróságok, egyletek és testületek, valamint egyesek által is a sajtó hathatós és élénk kezdeményezése folytán az összes körökben felkaroltattak; valamint a közös hadsereg, m. kir. honvédség és csendőrséghez tartozó összes parancsnokságok, csapatok és intézetek tisztikarainak és olvasó egyleteinek bajtársias hozzájárulása mellett és ő exczellenciája Kisdemeteri Gaudernak Józsefné kegyelmes asszony a 12. hadtestparancsnok neje által nagyszabéni állomás tisztihölgyei között rendezett gyűjtése folytán folyó hó 20-ig — mint a gyűjtés berekesztésének napjáig — 13000 koronán felül lehetett nevezett célra ráfordítani.

Hasonlóképen a megyékben rendezett természetbeni tárgyak — különösen ételművek, valamint használati tárgyak, mint gyapjuneműk, keztyük stb. összegyűjtése által — mely gyűjtésen a kereskedő világ mellett a falusi népesség is részt vett; december 20-ig — 9 csomag lett elküldve.

Valamint a m. kir. állam, és bosznia-hercegovinai vasutak, a m. kir. posta és távirida igazgatóságai, ugy a magán vasutársaságok is a természetbeni tárgyak díjtalan továbbítását rendelkezési helyükre a legelőzékenyebb módon engedélyezték, miáltal ezen hazafias mozgalom lényeges támogatást nyerhetett.

Kossuth Ferencz távirata. *Kossuth* kereskedelmi miniszter a következő táviratot intézte Gotthárd János polgármesterhez:

Nagyságos Polgármester Urnak!

Az Olaszországot ért csapás az egész emberiséget sújtja. Szívünk, lelkünk és lovagiasságunk követelik, a segítő nemzetek közé állani. E célból egy országos bizottság alakult, mely a hercegprimást, a miniszterelnököt és engem kért fel a védnökségre.

Kérem nagyságodat tudassa, vállalkozik-e ezen bizottságnak tagja lenni.

Kossuth.

A távirat alapján a polgármester pénteken délutánra értekezletet hívott egybe. Ezen értekezletet a polgármester a következő beszéddel nyitotta meg:

Igen tisztelt uraim! Mindnyájunk előtt ismeretes azon megrendítő katasztrófa, mely mult év december hó 28-án reggel fél 6 órakor Olaszország legszebb és műkincsekben gazdag déli részének városait teljesen tönkre tette, mely alkalommal több százezer ember, óriási és megbecsülhetetlen vagyonszerzésével együtt életét is veszítette.

Ismeretes az is, hogy ezen óriási katasztrófa s az annak következtében előállott inség és nyomor enyhítésére nemcsak Európában, hanem a világ minden művelt államában a segélygyűjtés meg is kezdődött, s így a magyar nemzet s annak vezető férfiai is készséggel állottak élére azonnalszegélygyűjtési akciónak, mely a délolaszországi földrengés szerencsétlen áldozatainak világraszóló nyomra és insége enyhítésére az ország minden részében megindult.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ur öngyméltóságától sürgőnyileg vett értesítés szerint az ezen segélygyűjtés céljából alakult országos bizottság védnökségét Magyarország hercegprimása, továbbá dr. Wekerle Sándor miniszter elnök és

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ur öngyméltósága vállalta el. Ily körülmények között Székelyudvarhely város társadalma sem zárkozhatik el attól, hogy ezen országos és humán mozgalomból részét ki ne vegye és fillereivel a nagy katasztrófa által sújtott olasz nép inségének és nyomorának enyhítéséhez hozzá ne járuljon.

Ezek előre bocsátása után, midőn a tisztelt értekezlet tagjait szives megjelenésükért szívből üdvözlöm s az értekezletet megnyitom — egyszersmind azon előterjesztést teszem, miszerint mondja ki az értekezlet azt, hogy Délolaszországnak a mult év december hó 28-án bekövetkezett földrengés által lakói nyomorának és inségének enyhítésére alakult országos segítő bizottság mozgalomához csatlakozik, s a helyi segítő bizottságot megalakítja és a segélygyűjtést társadalmi uton haladéktalanul megindítja.

A polgármester indítványára az értekezlet egy bizottságot küldött ki, melybe beválasztottak: *Gotthárd* János elnök, *Gálffy* Endre jegyző, *Soó* Domokos, *Hlatky* Miklós, dr. *Pál* Ernő, *Solymossy* Endre, *Soó* Gáspár, *Persian* János, *Rösler* Károly, *Mikes* János gróf, *Vajda* Ferencz, *Vári* Albert, *Becsek* Aladár, dr. *Solymosy* Lajos, *Péter* Lajos, *Szebeni* Antal, *Ferenczi* János, *Pap-Zakor* József, *Gönczi* Lajos, dr. *Sebesi* János, *Bodolla* Gábor. — Ezen bizottság feladata lesz gyűjtőíviek kibocsátásával a gyűjtést a legszelebb körben megindítani.

Nőegyleti tisztújító közgyűlés. A Jótékony Nőegylet f. hó 17-én, vasárnap d. u. 3 órakor tartja az évi rendes közgyűlését a vármegyeház kistermében. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Pénztárnoki jelentés. Általános tisztújítás. Indítványok. A közgyűlést megelőzőleg fél 3 órakor választmányi ülés.

Gondnoksági ülés. A székelyudvarhelyi állami el. iskolák gondnoksága mult csütörtökön az áll. fiúiskola tanácstermében *Soó* Gáspár elnöklésével, a gondnoksági tagok csaknem teljes létszámának jelenlétében tartotta januári rendes ülését. Ez alkalommal tették le a hivatalos esküt: *Solymosi* Endre, *Becsek* Aladár, *Hargita* Nándor, *Molnár* Károly, *Fernengel* Gyula, *Soó* Domokos, *Sebesi* János gondnoksági tagok. A megszünt községi fiúiskola meglévő pénzkészletének átvételére, valamint a beiratások alkalmával és az újévi üdvözlések megváltásából a szegény tanulók tankönyvei beszerzése céljára adományozott, továbbá a beiratási díjakból begyűlt pénzek számadásainak megvizsgálására kiküldettek *Molnár* Károly és *Fernengel* Gyula. A *Székelyudvarhelyi Népművelési Egyletnek* a szegény tanulók tankönyvei beszerzése céljára adományozott 230 kor. pénzbeli segélyéért, valamint azon nemes intecziójáért, hogy február 1-én az állami iskolai szegény tanulók ruha és tankönyvekkel való ellátása céljára egy programos estélyt rendez, köszönetét fejezte s ezen törekvés sikeréhez teljes mértékű támogatással járul hozzá. Ugyancsak köszönetét fejezte ki a jótékony Nőegyletnek is mintegy 20 szegény tanulónak karácsonykor történt felruházásáért, valamint *Schiller* Irma polgári iskolai igazgatónak ruha adományáért. A református egyház 4000 koronás alapjának kamatai adományozásáért; róm. kath. főgimnázium és reáliskola igazgatóinak az áll. iskolának ideiglenes használatra átengedett iskola padok és táblák használatáért szintén köszönettel adózott. Az igazgatók jelentései, a leltári kimutatások megállapítása, valamint az ellenőrző látogatások beosztása után élénk tárgyalást idézett elő *Vajda* Ferencznek azon indítványa, hogy a gondnoksági elnök igazolása szerint is a tervbe vett 4 tanító újabbí áthelyezésének megakadályozása érdekében járuljon kéréssel a közoktatási miniszteriumhoz. *Solymossy* Endre, *Molnár* Károly pártoló hozzászólásai után az ülés az indítványt egyhangulag elfogadta. Több adminisztratív ügy letárgyalásával ért végett az ülés.

Szabad lyceum. Az ipari munkások szabad lyceumán a mult vasárnap délután 123 hallgató jelenlétében Dr. *Szövényi* László p. ü. fogalmazó tartott mindvégig nagy figyelemmel hallgatott előadást „Az iparosok adózásáról”. Ismertette az iparosokat érintő I. és III. oszt. kereseti adókat, azok megállapítási és kivetési módzatait, majd rátért az új adótörvény tervezet ismertetésére, kiemelve annak az iparosokat érintő előnyeit, minők a létminimum kimondása, a progressiv rendszer és 10% helyett a jövedelem 5%-os megróvása. E tartalmas előadás után „Esztergom megvétele” cz. költeményt hatásosan *Nagy* József szavalta. Előadónak köszönetet, szavalónak dicséretet *Solymossy* Endre b. elnök mondott. A Hymnussal kezdődött előadás a Szózat lelkes eléneklésével végződött. Ma délután *Biró* István reáliskolai tanár fog előadást tartani.

A főhercegeasszony köszönete. A József Kir. Hercege Szanatorium Egyesület javára a vármegye összes községeiben általános gyűjtés történt, melyért az egyesület elnöke, *Augusta* főhercegeasszony most a következő levelet intézte dr. Sebesi alispánhoz. „Alispán Ur! A József Kir. Hercege Szanatorium Egyesület elnöke jelentést tett nekem arról, hogy a szegénysorsu tüdőbetegek javára rendezett gyűjtés mily szép sikerrel járt. Indítatva érzem magamat, mint a József Kir. Hercege Szanatorium Egyesület védnöke, hogy Alispán urnak, ki az emberbaráti ügy érdekében rendeletet intézett a főszolgabírákhoz és a községi előljárókhöz: köszönetet mondjak. A József Kir. Hercege Szanatorium Egyesületet emberbaráti irgalmában megtartani kérem. *Augusta* Főhercegnő s. k.“

Újév a vármegyén. Január elsején a vármegye és város tisztikara testületileg tisztelgett Dr. *Sebesi* János alispán előtt. A megjelentek nevében Dr. *Paál* Árpád vármegyei főjegyző üdvözölte az alispánt. Kifejtette az üdvözlés során, hogy a közigazgatás munkája csak úgy tud lelkesült lenni és a közélet minden elakulásában jótékonyan hatni, ha a közigazgatás munkásai a maguk összetartásából és barátságából erőt és biztatást tudnak meríteni. A 60-as évek óta Magyarország életében egy emberöltő folyt le, s annak minden vonatkozása megszünni készül, amit az új esztendő napjaiban is az új korok iránti feszült várakozásból érezni lehet. Új emberöltő küszöbén állunk, új munkarenddel, melynek teljesítésénél nem elég a multak cselekvéseinek lemásolása, hanem új irányok, új cselekvések kifejzése szükséges. A közigazgatás munkásai bizalommal hiszik, hogy az alispán ez új irányok kiképzésénél barátsággal és bizalommal előljár, s ezzel magára is, a megjelentekre nézve is megkönnyíti a közéleti tevékenységet. Ebben a hitben kívánnak az alispánnak boldog új évet. Dr. *Sebesi* alispán a köszöntést szívesen fogadva, kifejezte reményét, hogy a tisztviselők szorgalommal és munkássággal teljesítik feladatukat. Ő maga, ha még nem szolgált volna is rá a bizalomra, igyekezni fog ezt szintén munkássággal, s éppen annyi barátsággal és szeretettel kiérdemelni. Végül az összes megjelenteket üdvözölte, s ezzel a tisztelgés véget ért.

Szent-Antal estély. Ma este a főgimn. disztermében a Szent-Antal estélyt a következő műsorral tartják meg: 1. Ének Szent-Antalhoz. 2. Szavalt *Reiner* Juliska. 3. Hegedű duet előadják *Dézszy* Lajos és *Barcsay* Béla. 4. Szabadelőadást tart *P. Kristó* Modeszt. 5. Énekel *Sándor* Juliska. 6. Zongorán játszik *Kertész* Albertné. 7. Melodramát ad elő N. N. 8. Bezárót énekel *Szabó* Antal. Az estély elnöke *Demény* Ferenczné. Rendezők *Nagy* Kata, *Bittner* Helén.

Az Unitárius Szószék negyedik évfolyamának 1-ső száma *Vári* Albert, *Deák* Miklós, *Balázs* András szerkesztésében a napokban jelent meg a következő tartalommal: Az elevenítő lélek beszédében és cselekedetében (Kelemen Árpád) Haladásunk akadályai (Kovács Imre). Az unitárius kereszténység örök alapjai (Fazakas Lajos). A hit legerősebb támasza a templom (Mózes Mihály). Judás (Vári Albert). Keresztelési beszéd (Szász András). Ima (Gál József). Zászló felavatási ima (Gálffy Zsigmond). Köznapi imák (Németh István).

Újévi megváltás czimen *Ugron* Jánostól a ref. temetőkerthi szegények javára 5 koronát vetünk, melyet rendeltetési helyére eljuttattunk. Itt említjük meg, hogy az évforduló alkalmából újévi megváltás czimén szerkesztőségünkhez beküldött 30 koronát a szegény gyermekek taneszközeinek beszerzésére, *Gyerkés* Mihály áll. el. isk. igazgatónak átadtuk.

Király-cigaretták. A magyar királyi dohányjövőd központi igazgatósága „Király-szivarka“ elnevezés alatt új cigarettát hozott forgalomba. Akakra, dohányösszetételre, izre egyaránt hasonlít a Princzessás-szivarkához, amely mint belföldi különlegesség, meglehetősen ismeretes. Darabszáma 4 fillérről árusítják s van belőle 40 filléres, 4 és 40 koronás doboz is.

Tanítók áthelyezése. Az állami elemi iskola gondnokságának iménti ülésében különös és pikáns izű hír pattant ki. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy az állammal 14 tanerős állami iskola létesítése és fentartása tárgyában kötött szerződésen az iskola alig négy hónapi fennállása után, már csorba esett egy tanítónak a befejezett áthelyezésével s a még két férfi és két nőtanítónak a tervek és előkészítet áthelyezése mellett azon állások megszüntetésével. Voltaképpen miért küzdött akkor Székelyudvarhely város esztendőknél át az állami iskola létesítése s ezzel népoktatásügyének örök időkre való rendezése érdekében, s hozott erejét jóval meghaladó anyagi áldozatot, ha most, amikor végre az

állami iskola működését megkezdette, a nyomorgó előző iskolák tanítói létszámán felüli tanítói állásokat a közoktatásügyi miniszterrel megszüntették s vissza áll az előbbi állapot. Mindenik, az elemi iskolaügy rendezésébe befolyt tényezőnek az volt a felfogása, mely érvényre is jutott, hogy a megfelelő tanítói létszám beállításával, a városnak a vármegyében legjobb és minta népoktatása legyen, modern elhelyezéssel és felszereléssel. Hogy ezen szép reményeket ébresztő új intézményt — melynek igen tekintélyes gondnokság és hivatása magaslatán álló tanítói kar áll az élén — miért éri már első hónapokban ilyen megpróbáltatás, nem is gondolhatjuk s éppen ezért felvivjük erre úgy *Ugron* Ákos főispán, mint a közigazgatási bizottság figyelmét. Mert bizonyosodott tény az, hogy amit egyszer innen elvisznek sokszoros nehézséggel kaphatjuk ismét vissza, s kérdés, hogy milyen újabb áldozatok árán és nehézségek leküzdésével.

A díjnokok fizetésemelése. A belügyminiszter rendeletet intézett a vármegyék alispánjaihoz, s ebben kijelentette, hogy a vármegyei díjnokok fizetését is az államiakéhoz hasonlóan emelni fogja. Eszerint itt Udvarhelymegyében is a díjnokok kezdő napidíja 2 kor. 10 fill. lesz, 1 éves szolgálat után 2 kor. 50 fill., 5 éves szolgálat után 3 kor., 10 éves szolgálat után 3 kor. 40 fill., 15 éves szolgálat után 3 kor. 70 fill., 20 éves szolgálat után pedig napi 4 korona. A napidíjnak emelését a miniszter az állambiztosítás terhére fogja elvállalni. Együttal a díjnokok özvegyeinek és árváinak ellátására vonatkozó intézkedést is figyelmébe ajánlja a vármegyéknek, ha erre a saját erejükkel képesek. Erre azonban a mi megyénkben aligha kerül rá a sor, mert kellő pénzalapjaink nincsenek.

Iparosok fillérestélye. A Polgári Önképző és segélyező-egylet a tegnapi esti műkedvelői előadás következtében a folyó hó 12-ére hirdetett fillérestélyét elhalasztotta.

x **A Divat Szalon, magyar olvasóközönségünk e jóságáért** méltán kedvelt családi lapja, immár XXII. évfolyamát járja. Minden dicséretnél többet mond róla ama tény, hogy ez idő alatt a Divat Szalon keletkezésének idejéből való régi divatlapok mind kidőlték és olvasóik csatlakoztak a győztesen maradt legjobb családi divatlap olvasóközönségéhez. Ebben az időben már nincs város és nincs magyar uriház, a hol kéthetenként nem a legnagyobb érdeklődéssel várnák a magyar gazdasági viszonyokhoz mért takarékos öltözködés tanítóját s egyben a legjobb szándékkal szerkesztett családi lapot, a Divat Szalont. — A mai nehéz életviszonyok között valóban kétszeresen is meg kell becsülnünk a nemes irányú divatlapot, mely asszonyainkat nem a divathóbortok majmolására, hanem takarékságra és munkára tanítja. A „Divat Szalon“ ugyaazs igen kevés teret enged az ugynevezett párisi divatnak, melyet a mi társadalmi és gazdasági viszonyaink közt neveltség és kár nélkül viselni csakugyan nem is lehet, ismerni azonban a jóízűséghez tartozik, és e helyett a valóban szép, elegáns, praktikus öltözékek, kalapok stb. készítését tanítja. A Divat Szalon ugyanis ingyen szabásokkal szolgál, pontosan az előfizető mértéke szerint s e szabások által a lapban bemutatott stillettek otthon is elkészíthetők. Szorgalomra, tevékenységre ösztönzi e lap olvasóit az iparművészeti munkák tanításával, háztartásra vonatkozó tanácsaival s a jól végzett munkálkodás jutalmául egy teljes, jó szerkesztett, neves írók munkáival gyarapított szép-irodalmi részzel s egy jóra való gyermeklappal ad a tanulni válogók mellé nemes szórakozást is. A Divat Szalon külső kiállítására méltó a belső tartalomhoz. Színes képei, ábrái, díszes borítéka, kiváló hölgyek arcképeinek bemutatása, ismeretterjesztő cikkeihez adott illusztráció minden sikeresen sorakoznak, ahoz, hogy a magyar olvasóközönség ez években régi de fejlődésben mindig friss és új családijálapját a külföldi divatlapok fölé emelje. A Divat Szalon külsőben olcsóságban is kiállja velük a versenyt, lévén előfizetési ára: egész évre 12 K. fél-évre 6 K és negyedévre 3 K. Mutatványzatot ingyen és bérmentve küld a Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, IV., ker. Esküt ut. 5 sz.

x **Új Idők.** Január elsejével új évfolyamot kezdett az Új Idők. Ami értékes a magyar irodalom műhelyéből kikerül, mindezt azonnál frissen megszerzi. Munkatársai közt a szerkesztő *Hercege* Ferenczen kívül ott találja a toll, a rajzon és eszet java reprezentálóit. Regény, novella, vers, társadalmi és művészeti cikk; minden ami megjelenik hasábjain, az irodalmi finomság jegyében készül. Illusztratív része csupa ötlet, mindig szórakoztató. Nincs közérdekű esemény amelyről eredeti felvételekkel ne adna számot. Aktuálitásaival ily módon egy-egy hét lüktető életének illusztrált krónikása. Negyed-évenként két eredeti regényt kezd és színes műlapot ad mellékletül. Ezek a tulajdonságok tették magas színvonalon álló hetilappá. Ennek révén kedvelt ismerős, imár tizenegy év óta, a magyar urifamiliák szalonjában. Ára negyedévenként 4 kor. Előfizetni bármely könyvkereskedés útján lehet, vagy közvetlenül a kiadóhivatalban. Budapest VI. Andrásyut 10. szám.

x **Kristalin.** Aki ezt a kiváló szépítőszert csak egyszer is használta, az sohase fog más szerrel kísérletezni, hogy bőrét higiénikusan ápolja. A Kristalin egy növényekből összeállított kristálymassza, mely a bőrt fiatalítja és szépíti. Széplők, vimmerlik, májfoltok s minden arctisztítatlanságok rövid időn belül eltűnnek. Egy üvegdoboz ára 3 korona. Próbadoz 50 fill. Kapható mindenütt. Póstán naponta küldi szét a vezérképviselő: Budapest, Baross-u. 91.

KÖZGAZDASÁG.

Méhészegyesület alakítása.

A székelyföldi kirendeltség erkölcsi és anyagi támogatásával a Székelykeresztúr vidéki méhészegyesület mintájára az udvarhelyi járás területén is egy méhészegyesület megalakítása időszerűvé vált. Nem maradhatunk továbbra tétlenül méhtenyésztésünk érdekei iránt, hanem egyesült erővel kell törekednünk méhésztünk kincses bányáját kiaknázni és kiaknáztatni. A tudás nem áldás, ha azt magunkba zárjuk. Nem áldás ez különösen a méhtenyésztés intenzív kezelésénél, mert míg egyesek tisztességes nyereséggel zárhatják le számadataikat, addig mások, de legtöbbször gyakran ráfizetéssel tudja méhésztét fentartani, közlés és felvilágosítás hiányában. Ha valahol pang a méhtenyésztés, úgy az nálunk van elhanyagolva a legnagyobb mértékben, kárára mindnyájunknak. Társulás útján tudunk célokhoz jutni, ez a mai század mottója. Társulás által tudjuk méhtenyésztésünk ügyét is előbbre vinni. Egyesülünk kell tehát, ha egy virágzó méhésztet akarunk látni a járásban, úgy mint a megyében.

A megalakítandó egyesület célja leane a méhészeti ismereteket terjesztetni, méhészeti eszközöket készítő tanfolyamot rendezni, tagjai sorából a kirendeltségnek segélyezésre javaslatba hozni. Székelyudvarhelyen állami támogatással egy kísérleti méhtelep létesíteni azon célból, hogy a különböző kaptárak és kasok minőségéről és horderejéről költségmentesen győződjenek meg az egyesület tagjai. További célja méhészeti irodalom felkarolása, méhészeti cikkek közös beszerzése. Mivel több községben a kaptár és kasok készítése a rendezett és rendezendő tanfolyamok által háziiparrá fejlődik, ezen készített tárgyak megfelelő értékesítésére egy értékesítő szövetkezet létesítése. A méhlegelő javítása és a megyei ált. méhészegyesület megalakítása.

Felkérom mindazokat, akik ezen egyesület létesítését óhajtják, s abba tagul belépni szándékoznak, szíveskedjenek egy levelező lapon alólírottat értesíteni. A megalakulás módzatairól a jelentkezések után összehívandó értekezleten fogunk beszélgetni. A jelentkezéseket kérem január hó 30-ikáig bejelenteni.

Gál Imre.

Kiadja: Beesek D. Fia könyvtárosa

Mosást, vasalást, fehérnemű varrást elvállal Özv. *Orendi* Dánielné Szentimre utca 44 szám

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsolése jó hatásnak mutatkozott. Kérem legyen szíves nekem három üveggel küldeni.“

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissit. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyuró-kenő-kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, natha, influenza, tagszagatás és mindenemű meghülésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi „INDASZESZ“ össze nem tévesztendő más sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeskeverékek, holott az „INDASZESZ“ székelyhavasi gyógyfüvekből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyszerkülönlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt.

A bajból kiségit

a háziasszonyt, szakácsot vagy szakácsnét a régóta jól bevált **MAGGI-féle ízesítő** a keresztcsillaggal. Egy kis adag gyenge leveseknek, mártásoknak, tojáséteknek meglepő jó ízt ad. — **A konyhában vagy az asztalnál a már teljesen kész ételbe adandó! Kiadós!** Kapható minden fűszer-, csemegekereskedésben és drogeriában.

KOSSUTH-UTCZA 27. sz.

alatti emeletes kőház és Bem-u. 13. sz. a földszintes kőház eladó. Feltámasztást ad Szakács Zoltán Parajd. Telefonsz. 8.

Szám. 11809—1908. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint tejkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy 306 korona 05 fillér tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék és kir. jbiróság területén levő I. a bikafalvi 37. sz. telek-jegyzőkönyvben A + 89—90 hrsz. alatt 162 K, 121. 122. 123. hrsz. a. 178 K, 140. hrsz. a. 10 K, 143. 144. hrsz. a. 164. K, 307. 308. hrsz. a. 482 K, 446. hrsz. a. 15 K, 447. hrsz. a. 16 K, 448. hrsz. a. 27 K, 449. hrsz. a. 9 K, 937—938. hrsz. a. 46 K, 939/2. hrsz. alatti fekvőkből Lukács Jácstól illető felerész jutalékaira 554 korona. II. A bikafalvi 385. sz. tjkvben A + 939/1. hrsz. fekvőre 1205 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és, hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi márczius hó 27-ik napján d. e. 9 órakor Bikafalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. tszék, mint tkvi hatóság.

Székelyudvarhelyen, 1908. decz. 10.

Gyarmathy, kir. törv. ebiró.

Saját termésű borok

1905. évi kitűnő minőségűek, Riesling és Oporto fajokban kaphatók mérsékelt áron, 100 literen felüli mennyiségben Caspari Frigyesnél Medgyesen, Nagyküküllőmegye.

Sz. 8748—908. tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelykereszturi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Elekes Dénes ügyvéd által képviselt Agrár takarékpénztár részvénytársaság Marosvásárhelyt végrehajthatónak Palkó Gábor nagysolymosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 3000 korona tőkekövetelés és járuléka iránt végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék a székelykereszturi kir. járásbiróság területén levő s a nagysolymosi 156. sz. tjkvben A + 10. rendszám 5053. hrsz. a nagysolymosi 819. sz. tjkvben 1—10 12—15. rendszám alatti 1600/1. 3273/2. 3613. 4214. 4302. 5285. 5347/1. 5481/2. 6224/1. 6601/2. 6927/2. 6989/1. 408 410. 407. 409. helyrajzi számu; — a nagysolymosi 1059. sz. tjkvben A + 1—8 rendszám alatti 3673/4/2. 4681/4. 4773/12 4773/15. 5856/12. 5856/28. 5856/32. 5858/3. hrsz. ingatlanokra az árverést 636 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi január hó 30-ik napján d. e. 9 órakor Nagysolymos község házául megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -adán alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A sz.-kereszturi kir. jbróság mint tkvi hatóság. Székelykeresztur, 1908. decz. 19-én.

Beszterczey,
kir. járásbiró.

Sz. 1270—908. kj.

Árverezési hirdetmény.

Székelyszállás község háza 1909. év január hó 18-án d. e. 9 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverés alkalmával 6 évre haszonbérbe fog adatni.

A házhoz italmérés van engedélyezve, s több italmérési engedély a községben nincs.

Az épület áll egy korcsmahelyiségből és két szobából.

A kikiáltási ár 500 kor.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10% teendőle.

Zárt ajánlatok is elfogadtnak 10%-os bánatpénzzel terhelve.

Biztosítékul 150 korona követeltetik, mely összeg bérlő javára takarékpénztárba lesz elhelyezve.

Részletes feltételek a székelyvéczei körjegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Székelyszálláson, 1908. decz. 18.

Szenti Xároly s. k.,
körjegyző.

Veres Xároly s. k.,
k.-biró.

Szám 3309—908. szb.

Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi járás főszolgabirója.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi járáshoz tartozó Székelydobói körjegyzői állás (Székelydobó, Vágás és Béta községek) megüresedvén, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ban előirt minősítésüket igazoló okmányokkal fölszerelt folyamodványukat 1909. évi január hó 15-ig hozzám beadhatják.

Évi fizetés:	1600 kor.
Évi lakbér:	80 kor.
Iroda átalány:	70 kor.
Utiaátalány:	136 kor.
Összesen	1886 kor.

A választás határnapja később fog kitűzteni.

Székelyudvarhely, 1908. évi december hó 28-án.

Dr. Demeter Lőrincz, főszolgabiró.

Szám. 27—909 kig.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi állami elemi iskola férfi tanítói célul tüzték ki, Székelyudvarhely város területén levő oly egyének tanítását, a kik írni és olvasni nem tudnak.

A tanító testületnek ez áldozat készségét azon felhívással hozom tudomására az írni és olvasni nem tudó közönségnek, hogy a kik írni és olvasni akarnak tanulni, azok e szándékukat Gyermes Mihály áll. elemi iskolai igazgatónál folyó évi január hó 25-ig jelentésük be.

Székelyudvarhelyen, 1909. január 8-án.

Gotthárd, polgármester.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú PORTLAND CEMENTET ajánl olcsó áron a

PORTLAND CEMENTGYÁR BRASSÓ

Itt helyben kapható RÖSLER és RÁBOR cégnél.